

Ob 103. obletnici naše tovarne

Končale so se poletne počitnice. Končal se je čas brezskrbnih dni naših najmlajših. Ponovno so se odprla šolska vrata — odprli so se hrami naše učenosti.

Pa so bili ti vroči in soparni poletni dnevi brezskrbni za vse? Če bi le na list papirja strnili vse tiste »grozljive« dogodke, ki so se odvijali v zadnjih mesecih, bi se na koncu resnično lahko vprašali, komu je na pragu 21. stoletja v naši civilizirani družbi sploh lahko še lepo? Morda peščici privilegiranih, ki so si znali svoje življenje urediti, po kdo ve kakšnem srečnem naključju.

V nezavidljivem, že kritičnem položaju smo se znašli tudi tekstilci. Več kot 100-letna tradicija dela, bogate izkušnje in trdo delo tekstilnih delavcev nam v tem trenutku ne pomagajo dosti. Kot da bi gospodarski tokovi šli svojo pot, neoziraje se na tisoče tistih, ki jim grozi najhujše.

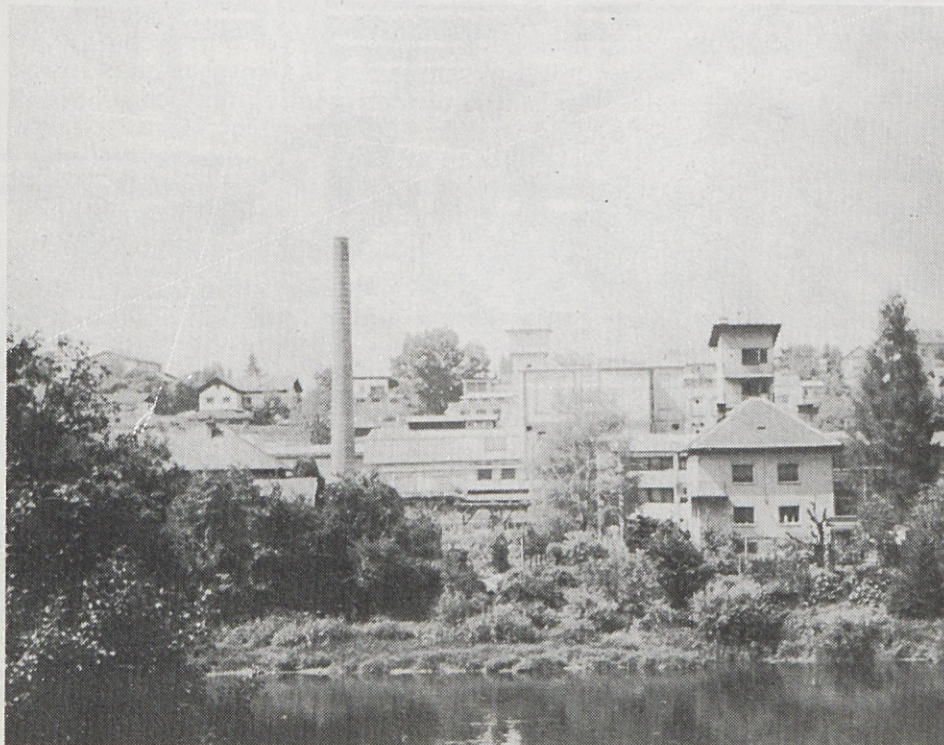
Ne bomo moledovali! Ne bomo klonili! S skupnimi močmi se moramo prebiti skozi vihar!

Priznati moram, da uvodne misli niso tisto, kar sem pravzaprav želela napisati na tem mestu. Želela sem našim delavcem in našim upokojevcem čestitati za naš in njihov praznik.

Današnji trenutek je pač tak, da kljub praznovanju ne moremo mimo krutih resnic, ki smo jih v letih nazaj znali prevečkrat posuti s cvetjem, ki je žal prav kmalu ovenelo.

Pa kljub temu! VSEM ZAPOSLENIM IN UPOKOJENCEM — SREČNO — OB 103. OBLETNICI PREDILNICE.

Urednica

Vabilo predilniškim upokojevcem

Tradicionalna prireditev »srečanje upokojevcem Predilnice Litija« bo letos na dan praznika, to je v soboto dne 9. 9. 1989 ob 17, uri v dvorani na Stavbah. Pred tem bo v dvorani svečana seja delavskega sveta.

Prve dni septembra boste prejeli vabila na dom. Vabilu bosta priložena bloka za hrano in pijačo, ki ju lahko izrabite tudi, če se srečanja ne boste udeležili. Hrano in pijačo lahko dobite samo na dan praznika, v avli dvorane, od 17. ure dalje. Steklenic vam letos ni potrebno nositi s seboj, ker smo nabavili buteljčna vina.

Želimo, da se srečanja udeležite v čimvečjem številu. Obljubljamo vam, da bo tudi letos veselo.

VABLJENI!

V tej številki

- Poročila prvega letošnjega polletja
- Klimatski pogoji v vročih poletnih mesecih
- Zaostrena disciplinska odgovornost
- Organizacija ZK Predilnice Litija
- Sprememba delovnega koledarja
- Kako smo preživeli dopust?
- Dopust v Pineti

POROČILA PRVEGA LETOŠNJEGA POLLETJA

Fluktuacija delavcev

Število zaposlenih delavcev se v naši delovni organizaciji zmanjšuje. V prvi polovici leta se je od 993 zaposlenih zmanjšalo na 974 delavcev (lani v enakem obdobju od 1056 na 1011 delavcev).

V šestih mesecih je sklenilo delovno razmerje 20 delavcev, 7 se jih je vrnilo iz JLA. Delovno razmerje je prekinilo 46 delavcev.

Večina novosprejetih delavcev je pričela z delom v proizvodnem sektorju (24 delavcev), le 1 delavec je po vrnitvi iz JLA nadaljeval z delom pri zunanjem transportu, dve delavki pa smo ob koncu junija za določen čas sprejeli za dela v počitniškem domu.

Tudi prenehanj delovnega razmerja je bilo največ v proizvodnem sektorju (40 delavcev), ostalih 6 delavcev pa je opravljalo delo v ostalih sektorjih (KSS — 2 delavca, komercialni sektor — 2 delavca, finančni sektor — 1 delavec, pripravnik — 1 delavec).

Najpogostejši vzrok prenehanja delovnega razmerja je bila upokojitev in invalidska upokojitev (skupno 22 delavcev).

Odstotek fluktuacije za prvo polletje znaša 4,5% (lani v enakem obdobju 5,4%).

Vera Bric

Nadurno delo

Nadurno delo se je v delovni organizaciji v prvi polovici letošnjega leta, v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, povečalo kar za desetkrat. V glavnem je bilo nadurno delo opravljeno v neposredni proizvodnji, potrebno pa je bilo zaradi usklajevanja medfaznih zalog in zaradi pravočasnega izpolnjevanja obvez-

nosti do naših domačih in tujih kupcev. Največ nadur se je opravilo v sukalnici in predpredilnici, v ostalih oddelkih pa predvsem zato, ker so delavci teh oddelkov pomagali delavcem v sukalnici in predpredilnici.

Nadurno delo v valjčkarni, remontu klima naprav in elektro delavnici je bilo nujno potrebno, ker je bilo organizira-

no nadurno delo v proizvodnji. Vse te dejavnosti so vezane na nemoteno proizvodno delo.

Prav tako je bilo zaradi tega opravljenih tudi nekaj nadur v komercialnem sektorju, nekaj pa tudi zaradi enkratne, večje dobave surovin.

V kadrovsko splošnem sektorju so nadure opravili gasilci, ki imajo drugačen delovni čas od ostalih delavcev, poleg tega

pa tudi zaradi nadomeščanja bolniškega staleža in rednega dopusta. Zaradi voženj po potnem nalogu je nekaj nadur moral opraviti tudi šofer, administrativni delavec pa zaradi opravljanja rednega dežurstva. V menzi je bilo nadurno delo opravljeno zaradi priprave malic takrat, ko je bilo organizirano proizvodno nadurno delo.

V finančnem sektorju so preko polnega delovnega časa

delale v mesecu januarju le delavke v knjigovodstvu osebnih dohodkov, zaradi nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu in zaradi skrajšanega roka za izračun osebnih dohodkov.

Za opravljeno nadurno delo je bilo v letošnjem polletju izplačanih 437.789.450,— din bruto, v enakem obdobju preteklega leta pa 7.353.191,— din bruto.

Poročilo o nadurnem delu sta že obravnavala odbor za delovna razmerja in delavski svet. Sprejeto je bilo brez pripomb.

Vlasta Grom

Varstvo pri delu

V prvem polletju leta 1989 so imeli delavci Predilnice Litija 26 poškodb. Od tega je bilo 24 poškodb na delu in 2 na poti. Če to primerjamo z letom 1988, ugotovimo, da smo imeli skupno 11 poškodb manj.

Največ poškodb je bilo v predilnici (8), sukalnici (7), v

predpredilnici (2), zunanji transport (2) po eno pa v komercialni, kuhinji, mehanični delavnici, remontni skupini in zidarski skupini.

Največkrat je do poškodbe prišlo pri čiščenju strojev, potem pri transportu in vlaganju preje itd.

Veliko poškodb povzročajo vozički s predprejo. Tu pride do nezgod predvsem zaradi okvarjenih koles in konstrukcije ter zaradi tega, ker delavci ne spoštujejo varnostnih navodil o čiščenju koles, na katerih so navita vlakna in preja. Vse te pomanjkljivosti bistveno otežujejo delo in predstavljajo večjo nevarnost za poškodbo.

Za zagotavljanje večje varnosti pred poškodbami moramo vso pozornost posvetiti spoštovanju osnovnih predpisov iz varstva pri delu, saj ugotavljamo, da je pri večini poškodb vzrok ravno nespoštovanje osnovnih varnostnih predpisov.

Požarna varnost

V prvem polletju letošnjega leta so bili opravljeni zdravniški pregledi delavk v predpredilnici in predilnici. Vse ugotovitve pregledov so bile v zaprtih kuvertah ali posredovane vsaki delavki posebej. Zdravnik, specialist medicine dela, je posebej opozoril na obolenja hrbtenice. Če hočemo ta trend zaustaviti, je po njegovem mnenju nujno, da uvedemo določene razgibalne

vaje med delom oz. da delavce poučimo, kako si lahko sami pomagajo pri preprečevanju obolenj hrbtenice.

Spoštujmo varnostne predpise, navodila za varno delo in navodila za preprečevanje obolenj v zvezi z delom, saj je zdravje naša največja vrednota.

Č. S.

V prvem polletju je bilo v predilnici Litija 20 zanetkov požarov. V mikalnici smo imeli 6 požarov, v predpredilnici 1, v predilnici 6, v sukalnici 5, po enega pa v mehanični delavnici in čistilnici.

Večjih požarov ni bilo, večja požarna škoda je nastala le ob zanetku požara na Optimixu linije M-4. Največkrat je gorelo zaradi isker kratkega stika, navitja preje okoli osi itd. Vzrokov za tri zanetke požarov pa nismo ugotovili.

Vse požare so opazili delavci sami in jih vedno sami pogasili. Da bomo povečali požarno varnost, moramo posebno pozornost posvetiti:

— večji čistoči v oddelkih
— na koncu vsake izmene morajo vzdrževalne skupine in

ostali sprazniti posode s čistimi nitmi in krpami

— kuhalniki morajo vedno biti na ognjevarni podlagi, ob koncu vsake izmene pa vedno preveriti, če so izključeni
— vsako hranjenje kuharnikov je v garderobnih omarah prepovedano

— da v dela prostih dneh delavci, ki takrat vzdržujejo stroje, javijo vratarju, kje in kaj delajo, po končanem delu pa pokličejo dežurnega gasilca, da skupaj pregledajo prostore, v katerih so se dela izvajala

— da je vsak obisk tovarne, ko le-ta stoji, v spremstvu dežurnega gasilca

— da so transportne poti v oddelkih in v krogu tovarne proste zaradi morebitne gasilske intervencije,

— da nadaljujemo z sedaj uveljavljenimi postopki izobraževanja

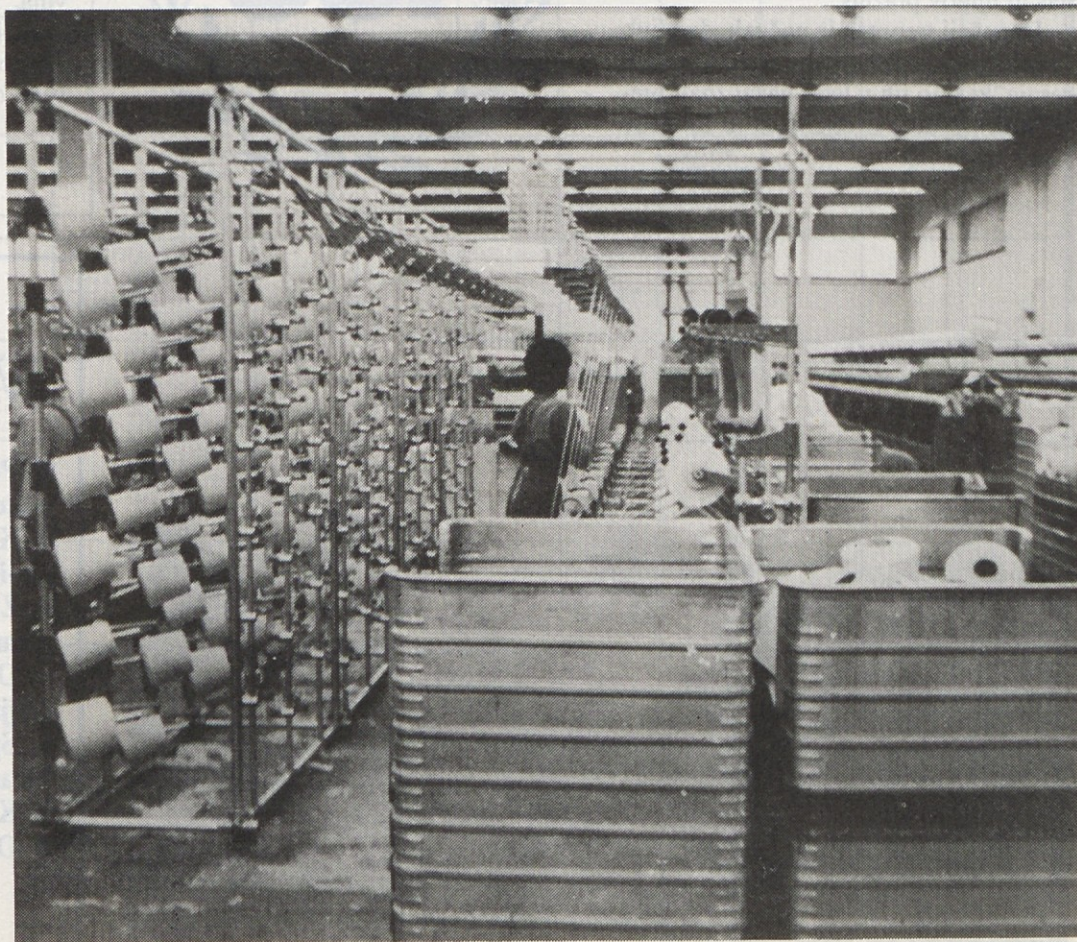
— da dežurne službe kvalitetno opravljajo svoje delo

— da se izvajajo pregledi tovarne z vidika požarne varnosti ob vsaki daljši ustavitvi tovarne.

Č. S.

Opravljenje nadure po posameznih sektorjih oziroma oddelkih:

	število nadur 1 — 6/1989	število nadur 1 — 6/1988
— operativna proizvodnja	11.777	63
— obratno vzdrževanje	164	131
— splošno vzdrževanje	396	236,5
— komercialni sektor	39	360
— kadrovsko splošni sektor	818	508
— finančno računovodski sektor	44	24
SKUPAJ DELOVNA ORGANIZACIJA	13.238	1.322,5
povprečno mesečno	2.206	220

Več kot polovico nadurnega dela so v prvem poletju opravili delavci v oddelku sukalnice

Klimatski pogoji v vročih poletnih mesecih

Problematika v zvezi delovanja klima naprav se redno pojavlja v času visokih poletnih temperatur in visoke relativne vlažnosti zunanjega zraka. Letos je tak vroči val nastopil šele v sredini avgusta in povzročil poslabšanje delovnih pogojev v oddelkih. Naključje pa je hotelo, da so bile istočasno tudi motnje v delovanju kompresorjev, katerih zrak se uporablja za regulacijo klima naprav. Vendar zaradi tega ni bilo vpliva na delovne pogoje, ker so klime zaradi velike zunanje vlage morale obratovati z notranjim zrakom, kar je razvidno iz diagramov v oddelkih.

Kljub dokaj visokim investicijskim vlaganjem vprašanja delovanja klima naprav nismo in ga ne bo mogoče zadovoljivo rešiti, še posebno v poletnih mesecih.

Za razliko od komfortne klimatizacije, katere glavni namen je ugodje človeka, je pri industrijskih klimatizacijah osnova proizvodni prbces. Pred leti je o pro-

Odvodni kanali klima naprav so razvrščeni na strehi tovarne

blematiki klimatizacije razpravljal tudi naš delavski svet in sklenil, da se da prednost nemotenemu proizvodnem procesu, ker v poletnih mesecih ne bi mogli prenesti bistveno zmanjšanje proizvodnje, ki je zaradi letnih rednih dopustov že tako okrnjena.

Na področju industrijske klimatizacije zavzema klimatizacija v tekstilni industriji posebno mesto. Bistvo je v veliki toplotni obremenitvi prostorov. Zahteve po visoki produktivnosti narekujejo gosto namestitve strojev, tako da nastopa kot primarni dejavnik toplotne obremenitve instalirana moč elektro motorjev za pogon strojev. Starejše zgradbe so tudi slabše toplotno izolirane in je tudi vpliv sončnega sevanja in transmisjskih dobitkov večji, kot pri novejših objektih.

Na podlagi toplotnih obremenitev in zelenih temperatur v prostorih se določi količina zraka. Ta je seveda v funkcijski zvezi z izstopno temperaturo iz komore za vlaženje. Z adiabatnim hlajenjem v komori za vlaženje je edino mogoče v poletnih mesecih doseči ugodnejše delovne pogoje v proizvodnih oddelkih, seveda pa zniževanje temperature na ta način ne zadovoljuje proizvodnih zahtev.

Za razliko od temperature je vzdrževanje zahtevane relativne

vlage izključno zahteva tehnologije. Tehnološke lastnosti vlaken so odvisne od njihove vlažnosti, ta pa je neposredno odvisna od re-

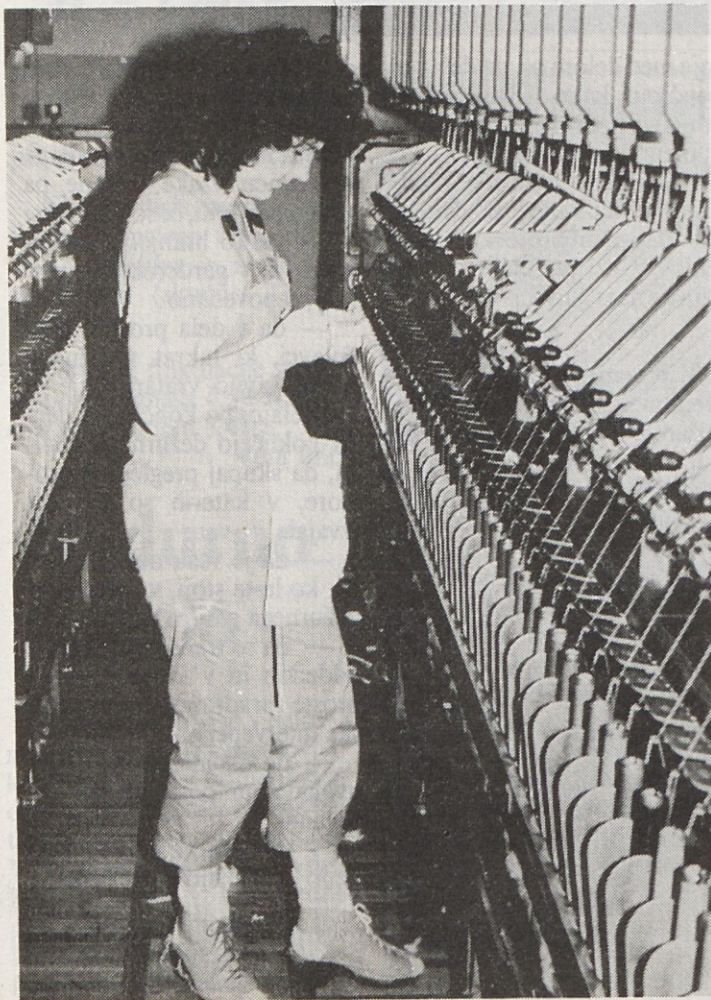

lativne vlažnosti zraka okoli vlaken. Pri nas je sektor proizvodnje s predpisom določil klimatske parametre za posamezne oddelke.

Ob visoki relativni vlažnosti zunanjega zraka morajo klime v oddelkih, kjer se zahteva nizka relativna vlažnost, obratovati le z notranjim zrakom. Posledica tega pa so visoke temperature in težki delovni pogoji za zaposlene.

Dovedeni zrak bi bilo edino možno ohlajevati s hladilnimi stroji. Takšne izvedbe pa so izredno drage, tako v investicijskem smislu, kot tudi kasnejšem obratovanju.

Marjan Sonc

V poletnih mesecih je najbolj vroče med stroji v oddelkih predilnice

Zaostrena disciplinska odgovornost

Novela zakona o združenem delu je bistveno zaostрила disciplinsko odgovornost, saj je v 152. členu našela več hujših kršitev delovnih obveznosti, za katere ni možno izreči drugačnega ukrepa, razen ukrepa prenehanja delovnega razmerja.

Po sklepu DS z dne 19. 9. 1988, s katerim se začasno ureja določbe zakona o združenem delu do uskladitve samoupravnih splošnih aktov, mora disciplinska komisija obvezno izreči ukrep prenehanje delovnega razmerja, če delavec stori tele hujše kršitve delovnih obveznosti:

— če neopravičeno izostane z dela zaporedoma najmanj tri delovne dni,

— če neopravičeno izostane z dela najmanj pet delovnih dni v 12 mesecih,

— če izda poslovno, uradno ali drugo z zakonom določeno tajnost, ki ima za DO hude posledice,

— če odkloni izpolnitev delovnih nalog, pa to bistveno vpliva na izpolnjevanje delovnih obveznosti drugih delavcev, bistveno moti delovni proces ali celo onemogoči nadaljevanje delovnega procesa,

— če nezakonito razpolaga z družbenimi sredstvi,

— če opusti dejanja, ki jih je dolžan storiti glavni direktor ali direktor sektorja, pa to bistveno vpliva na razmerje med delavci, ovira ali onemogoča normalen delovni proces oz. povzroči večjo škodo DO ali pa vpliva na izvajanje samoupravljanja v DO,

— če krši predpise oz. pravilnik o varstvu pred požarom, eksplozijami, elementarnimi nesrečami in škodljivim delovanjem strupenih in nevarnih snovi, kar ima za posledico ogrožanje življenj delavcev ali celo vzrok smrti,

— če krši predpise oz. pravilnik o SLO in družbeni samozagotovitosti s tem, da se ne odzove pozivu ob elementarnih nesrečah in v izrednih ali vojnih razmerah,

— če opusti ukrepe za varstvo delavcev pri delu in s tem nastane nevarnost za delavčevo zdravje oz. življenje ali pa nastane večja materialna škoda DO,

— če zlorabi svoj položaj oz. prekorači dana pooblastila in si protipravno prisvoji družbeno lastnino ali pridobi kako korist,

— če izostane z dela zaradi bolezni in ne upošteva zdravniškova navodila,

— Tako. In zdaj sprejmite še sklep, da do moje upokojitve ne boste razpisali nobene kadrovske štipendije!

— če opusti dolžne ukrepe za varstvo in izboljšanje človekovega okolja oz. varovanje razmer na delovnem mestu.

Za te kršitve ni možno uporabiti pogojne odložitve, kar pomeni, da gre za disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja, ki mora biti izvršen.

Bistveno je zaostrena denarna kazen, saj se lahko izreče za vse kršitve delovne obveznosti, razen tega pa znaša 15% povprečnega čistega OD, ki ga je kršitelj ustvaril v prejšnjih 3 mesecih. Taka kazen pa sme trajati 6 mesecev, kar pomeni, da znaša kar 90% povprečnega osebnega dohodka delavca, če je izrečena do maksimalne meje.

Glavni direktor in direktorji sektorjev lahko odločajo o disciplinski odgovornosti delavca v primeru lažjih kršitev delovne obveznosti in izrečejo disciplinski ukrep. O izrečenem ukrepu morajo takoj obvestiti delavski svet.

Zakon pa je bistveno skrajšal subjektivni zastaralni rok, saj traja pri navadnih kršitvah delovne obveznosti samo 6 mesecev, leto dni pa v primeru, če ima kršitev delovne obveznosti tudi znake kaznivega dejanja.

Kaj pa bo prinesel zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja?

Predlog zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja skuša disciplinsko odgovornost poenostaviti, saj predvideva samo tri disciplinske ukrepe in sicer:

- javni opomin
- denarno kazen in
- prenehanje delovnega razmerja.

Javni opomin naj bi zakon rezerviral za lažje kršitve delovnih obveznosti, ki so določene s samoupravnim splošnim aktom, denarno kazen pa je možno izreči tako za lažje kot tudi za hujše kršitve delovnih obveznosti. Tudi v

bodoče naj bi denarna kazen ostala tako zaostrena, kot jo je prinesla novela zakona o združenem delu, pri čemer naj bi se upoštevala osnova iz akontacije mesečnega osebnega dohodka delavca, ki je bila dosežena v mesecu, ko je bila odločitev izrečena.

Zaostritev je očitna tudi v tem pogledu, da zakon sploh ne predvideva pogojne odložitve denarne kazni oziroma ukrepa prenehanja delovnega razmerja tako kot doslej, kar pomeni, da ne bo možno odložiti ukrepa niti v primeru, ko bo prenehanje delovnega razmerja izrečeno fakultativno. Res je sicer, da bo lahko republiški zakon o delovnih razmerjih ohranil inštitut pogojne odložitve, saj ga zvezni zakon ne prepoveduje. Tako republiški zakon ne bo v nasprotju z zveznim zakonom.

Predlog zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja predvideva v osnovni rešitvi bistveno spremembo, po kateri v podjetju ne bi bilo več disciplinske komisije I. stopnje. To pomeni, da bi poslovodni organ odločal o disciplinski odgovornosti na I. stopnji in tudi izrekel vse disciplinske ukrepe in sicer: javni opomin, denarno kazen in prenehanje delovnega razmerja. Alternativna možnost, ki jo določa predlog zakona, pa govori o tem, da naj bi poslovodni organ izrekel le ukrep javnega opomina in denarne kazni. Delovno razmerje je taka dobrina, da je ne kaže v tem pogledu poenostavljati, zato naj bi tudi v bodoče o prenehanju delovnega razmerja odločala disciplinska komisija ne pa individualni poslovodni delavec.

Iz navedenega izhaja, da bo možno v družbenem podjetju bistveno spremeniti ureditev disciplinske odgovornosti, jo racionalizirati, pa tudi strokovno ugotavljati na višji ravni.

Fani Vrhovc

Organizacija ZK Predilnice Litija: Približujemo se kocki

Na eni od zadnjih sej Občinskega komiteja ZK Litija je bil sprejet sklep o združitvi osnovnih organizacij ZK v Predilnici Litija. Po novi organiziranosti bomo imeli eno OO v proizvodnji (združitev OO vzdrževanje, predpredilnice, predilnice in sukalnice) in OO v skupnih službah.

V spomladanskem delu naših aktivnosti smo na skupnih sestankih in ob imenovanju glavnega direktorja za naslednje mandatno obdobje jasno povedali in zahtevali, kaj hočemo in kakšni so naši cilji, katerih skupni imenovalec je zadovoljstvo delavcev, ohranjanje kapitala podjetja in ustvarjanje dobička. Po zagotovilih vodstva podjetja ti naši cilji niso ogroženi, čeprav točnejših in argumentiranih informacij o tem zaenkrat nimamo. Prisiljeni smo zaupati!?

V jesenskem delu naših aktivnosti bomo največ pozornosti posvetili:

- ocenitvi, kako se uresničujejo smernice naše politike, ki smo jo načrtali v spomladanskem delu
- sodelovali bomo pri izdelavi in sprejemanju aktov, ki nas bodo organizirali v podjetje
- aktivno bomo sodelovali s predlogi v sindikatu in delavskem svetu
- zavzemali se bomo za prevlado podjetniške miselnosti v tovarni
- zavzemali se bomo, da bodo vsi člani ZK aktivno sodelovali pri dograjevanju politike ZK v tovarni in njenem afirmiranju med delavci in organi upravljanja
- spremljali bomo priprave na kongresa ZKS in ZKJ in aktivno sodelovali v razpravah.

S. Č.

Denarnice voznikov se tanjšajo

Nova podražitev naftnih derivatov 22. 8. 89 me je spodbudila, da preverim, če res osebni dohodki realno rastejo, kot lahko prebiramo po časopisih ali slišimo po televiziji.

Ker ima skoraj vsakdo izmed nas prevozno sredstvo, bo nova podražitev bencina precej stanjšala denarnice voznikov. Prav na bencinu naj preverim prjšnjo trditev.

Kako se je dražil super bencin v zadnjem času:	20. 5. 1987	341 din
1. 1. 1985	14. 6. 1987	420 din
29. 3. 1985	7. 8. 1987	460 din
23. 8. 1985	17. 11. 1987	700 din
3. 10. 1985	3. 3. 1988	740 din
11. 1. 1986	28. 5. 1988	1000 din
17. 7. 1986	5. 8. 1988	1400 din
26. 12. 1986	12. 11. 1988	1730 din
20. 3. 1987	19. 1. 1989	2260 din
	22. 2. 1989	3130 din

16. 3. 1989	3720 din
8. 4. 1989	4500 din
6. 5. 1989	5700 din
3. 6. 1989	7600 din
1. 7. 1989	8050 din
7. 7. 1989	10.000 din
22. 8. 1989	14.000 din

Iz pregleda podražitev super bencina lahko izračunamo, da se je ta v letu dni podražil kar za desetkrat.

Za poprečno mesečno plačo, ki smo jo pri nas zaslužili v mesecu januarju in jo prejeli 14. februarja, smo takrat lahko kupili 542 l super bencina. Po zadnji podražitvi in upoštevanju poprečnega mesečnega osebnega dohodka za mesec julij pa le še 413 l.

Malo drugače pa izgleda, če naše osebne dohodke primerjamo z vrednostjo nemške marke. Poprečni mesečni osebni dohodek v januarju, preračunan v DEM je znašal 364 DEM, v juliju pa 455 DEM. Naj navedem podatek, da se je vrednost nemške marke v dinarjih v letu dni povečala za 8,9 krat, kar pa je manj kot cena super bencina.

Na koncu naj še preverim, koliko super bencina bi po zadnji podražitvi lahko kupil, če bi 14. februarja v naši hranilni službi shranil januarski poprečni osebni dohodek. Skupaj z obrestmi bi lahko 22. 8. 1989 dvignil 4.650.920 din, za kar pa bi lahko kupil le 332 litra super bencina. Zato je tudi zadovoljstvo nad hitro rastočim kupčkom denarja v bankah ali naši hranilni službi seveda varljivo.

Marjan Sonc

Sprememba delovnega koledarja

Delavci 2. izmene so dali pobudo za spremembo delovnega koledarja tako, da bi delovno soboto, dne 2. 9. 1989 popoldan, prestavili na prosto soboto, dne 9. 9. 1989 dopoldan.

Vodstvo proizvodnega sektorja je pobudo proučilo in ugotovilo, da je utemeljena predvsem zaradi neugodnih klimatskih razmer v proizvodnih oddelkih, ki so običajno najslabši prav v popoldanskem času.

Ker mora o spremembi delovnega koledarja zaenkrat še odločiti delavski svet, smo sklicali korespondenčno sejo delavskega sveta. Vsi delegati so svojo nalogo opravili in tudi do dogovorjenega roka vrnili svoje pisмено soglasje k predlogu. Vsi, razen tistih, ki so na dopustu ali bolniški, so se s predlogom strinjali.

Zato obveščamo vse delavce 2. izmene, da pridejo na delo v soboto, 9. 9. 1989 zjutraj, namesto 2. 9. 1989 popoldan.

Delovni koledar za 1. in 3. izmeno ter ostale službe ostane nespremenjen.

Vlasta Grom

Od 1. septembra bomo plačila zaokroževali na 100 dinarjev

Svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije je v soglasju z Zveznim izvršnim svetom prejel sklep o zaokrožitvi končnih obračunov v gotovinskem in brezgotovinskem plačilnem prometu in poslovnih knjigah.

Plačila bomo zaokroževali takole:

— od 1 pare do 50 dinarjev — na 0 dinarjev

— od 50 dinarjev in 1 pare do 99 dinarjev in 99 par — na 100 dinarjev.

(iz Uradnega lista SFRJ, štev. 43/89)

Kako smo preživeli dopust?

S tem naslovom smo vas v zadnji številki povabili k sodelovanju. Na uredništvo smo prejeli dva zanimiva prispevka — prvega o letovanju v prikolici in drugega o »delovnem« preživetju dela počitnic našega delavca, ki se je udeležil zanimive akcije. Preberite!

Letovali smo v Stupicah

Po triletnem premoru letovanja v predilniški prikolici se nam je letos le nasmehnila sreča in v željenem roku smo dobili prosto prikolico v Stupicah.

Veselili smo se tega dopusta, saj so bila zadnja leta, ko smo letovali v Banjolah, za odraščajočo mladino kar že dolgočasna.

Prikolico smo dobili pospravljeno, tako kot v Predilnici vedno doslej. Priključitev hladilnika, namestitvev prtljage in druge malenkosti so potekale po hitrem postopku. Vročina je bila vedno hujša in treba se je bilo odžejati. Dva decilitra piva ali pa brizganec ti kar prijia. Samo iz česa piti? V prikolici je le pet kozarčkov od gorčice in eurocrema po 1 deciliter. Torej — pivo iz steklenice, rezultat — ogromen herpes na ustnici, brizganec — malo večji kot 0,3 dcl. Kljub začetni jezi žeje vseeno nismo trpeli.

Ko smo se namestili, se odžejali in razgledali po okolici, smo kaj hitro opazili, da bo šlo dnevno mimo naše mize, ki smo jo zaradi vročine postavili pred baldahin, ogromno prometa. Mimo so se drenjali odrasli in lovili otroci, saj sta obe prikolici postavljeni preveč skupaj.

Ko smo odšli in trgovino, smo ugotovili, da je ta dobro založena. Od kruha, sadja, do mesa, cenje pa vsak dan drugačne. Pa ne nižje! Se dobro, da smo z njive doma pobrali vse zgodnje pridelke, pa tudi meso mesarja Toneta, ki smo ga prinesli s seboj, se nam je zdelo cenejše kot v Premanturi.

Običajnih »fešt«, ki smo jim bili priča okoli prikolice vsa leta, letos ni bilo. No, na žalost je pred našo prikolico tudi ni bilo mogoče pripraviti, saj bi gostje lahko sedeli na tleh. Tudi petčlanska družina bi enega člana morala posaditi na pomožne stopnice, ker so v prikolici le štirje plastični stoli. Naši prijatelji so jih zato nosili

kar s seboj, kadar so se oglasili na kavici. Sicer pa smo bili malo pred prikolico, ker je bilo tu ogromno prahu od prometa okrog trgovine, še več pa papirja od čipsa, bonbonov in drugih sladkarij, ki smo jih pridno pobirali namesto smetarjev, oziroma nevzgojenih otrok (staršev).

Tudi pri pripravljanju hrane je bilo nekaj težav. Očitno odgovorni, ki skrbijo za prikolice, že od leta 1986 niso prebrali zvezka s pripombami, ko je tov. Verra Bric predlagala, da je ob hladilniku potrebna delovna miza. Smo hrano pač morali pripravljati zunaj na jedilni mizi in preganjati od nje ostale družinske člane, ki so brali časopis in s kuho niso imeli opravka.

Po kosilu obvezen počitek. Kje? V prikolici, kjer ne moreš odpreti okna in je zato v njej od 35 — 40 ° ne, na ležalniku ali zložljivi postelji tudi ne. To razkošje smo si s trdih stolov ogledovali le pri drugih sindikalnih prikolicah. Počivali smo torej lahko na svojih blazinah ob obali.

Kljub vsem tem drobnim pripombam smo se imeli lepo. Voda je bila zelo čista, o cvetenju ni bilo sledu, vreme lepo, zelo vroče, noči hladne. In še eno spremembo smo letos opazili. Osebe v trgovinah in lokalih je bilo mnogo bolj prijazno. So se končno le pričeli bati tudi za domače goste?

Naša družina bo še rada prihajala v Premanturo, če bo le možnost, posebno v predilniško prikolico. Za te bo potrebno še bolj skrbeti, jih redno vzdrževati. Odgovorni naj vsaj enkrat ob koncu sezone preberejo vse pripombe, dopolnijo manjkajoče in vsi bomo še lahko uživali v njih. Če ne bomo skrbeli za stare, bomo lahko letovali kar doma. Situacija kaže, da si novih ne bomo mogli privoščiti.

No, morda pa le lahko upamo na boljše čase!

J. J.

Oj, Triglav moj dom, kako si krasan...

Karavana 70 ljubiteljev čistih gora je letos že štirinajstič krenila po poteh, ki vodijo na Triglav. Akcija »Smetarji na Triglav« je organizirala revija Antena. Med to karavano sem se že četrnič znašel tudi sam, ker so me povabili prijatelji iz Presada, iz Gabrovke, ki v akciji nastopa kot sponzor.

Planinci in planinke iz vseh krajev Slovenije (eden tudi iz Hrvaške), smo se odpeljali z avtobusi iz Ljubljane proti Triglavu iz dveh smeri: iz Doline Vrat in Pokljuke. Prvi dan smo prišli do Kredarice. Med potjo smo odstranjevali vse vrste odpadkov, ki jih za seboj puste »planinci«. Največ je odpadne embalaže, predvsem pločevink laškega piva, polivinilastih vrečk in drugih smeti. Po počitku in »kulturnem večeru« smo se naslednji dan odpravili na vrh očaka. Tu smo se posladkali s torto, izdelano v obliki Triglava, ki jo za akcijo vsako leto prispeva Zmajčkov butik ter pojedli kar zajetno mortadelo Mip-a iz Nove Gorice. Imeli smo lepo vreme in dober razgled, pa tudi srečo, da so istočasno z nami vrh Triglava osvojili tudi pevci iz Stajerske, ki so nam s petjem še olepšali naša doživetja. Med pesmimi je bila prva prav tista iz naslova tega prispevka.

Sestopili smo preko Doliča in Hribaric do koč na Sedmerih jezerih, kjer smo ponovno prenočili. Najbolj korajžni so se osvežili v jezeru ob koči. Tretji dan smo se spustili v dolino ponovno iz dveh smeri: Komarče in Komne in pri slapu Savica zaključili 14. akcijo.

Smetarji, ki smo se akcije udeležili že večkrat, ugotavljamo, da je odpadkov iz leta v leto manj, za kar smatramo, da je veliko prispevala prav ta akcija. Zato smo v dolino prinesli manj vrečk s smetmi kot prejšnja leta.

Z upanjem, da bodo poti k očaku še nekoliko čistejše, občutki pravih ljubiteljev planin pa lepši, smo se v Ljubljani razšli in si obljubili, da se akcije naslednja leta še udeležimo.

Marjan Sonc

LITIJSKI
PREDILEC
 1959 — 1989
30 LET

Dopust v Pineti

Počitniške hišice so razporejene v borovem gozdičku, ki še »daje« dovolj sence za njo željnim dopustnikom

V dirki za preživetje in v borbi proti inflaciji pozabimo sami nase. Toda, ko je za nami polovica leta, nehote opažamo, da nam pojenjujejo psihofizične sposobnosti, pretrujeni smo od nakopičenih problemov doma in v službi, zato skoraj vsi potrebujemo dopust. Kako pa dopust preživimo, je odvisno od želja in finančnih zmožnosti posameznikov. Res je, da je prenekateri žep že preplitek, da bi si lahko privoščili dopust nekje ob morju, toplicah ali v gorah. Znano je, da je letos ob morju bistveno manj domačih gostov, prav gotovo pa tudi v drugih turističnih središčih. In kako se znajdemo mi, delavci Predilnice, ki nam, kot je vsem znano, inflacija zadaja še posebno težke udarce, ki

se nenazadnje odražajo tudi v prenikljivih osebnih dohodkih?

Večina se letovanju odpove. Ob opazovanju razporejanja sem opazila, da je tudi naš dom v Novigradu slabše zaseden s predilničarji, veliko odpovedi pa je bilo, verjeli ali ne, tudi v prikolicah. V primerjavi z ostalimi sindikalnimi domovi, so bile naše cene sorazmerno nizke, ugodni pa so bili tudi pogoji plačila. Formiranje cen, razporejanje in spremljanje celotnega poslovanja v teh pogojih, prav gotovo zahteva veliko prizadevnosti ljudi, ki to delo opravljajo.

Največje breme prav gotovo nosi referentka za družbeni standard, Helena Hiršel. O svojem delu je povedala: »Cene penzionov za po-

čitniški dom smo oblikovali že v sredini marca. Že takrat je bilo jasno, da cena penziona, kalkulirana marca, ne more zdržati do 9. septembra. V drugi polovici maja pa je inflacija začela naraščati tako hitro, da tega niso napovedali tudi največji pesimisti. Cene penzionov je bilo potrebno popraviti. Zaradi načina obračunavanja in z namenom, da bi bili stroški novega obračuna čim manjši, smo se odločili za povečanje drugega in tretjega obroka za 30%. Cene penzionov pa smo oblikovali mesečno. Pri oblikovanju teh cen sem pazila, da tisti, ki smo stroške letovanja plačali obročno, ne bi plačali več od tistih, ki so se prijavili naknadno.

Cena penziona v domu je lahko tako nizka samo zato, ker smo zadržali približno 1/3 regresa. V primeru izplačila celotnega regresa, polovica prijavljenih delavcev plačila stroškov letovanja ne bi zmoglo. Ugotovljeno je, da se lahko delavcu, ki letuje 10 dni, delovna storilnost poveča tudi za 20%. Zato se trudimo, da bi z dostopnimi cenami omogočili letovanje čimvečjemu številu naših delavcev.

Tudi nečlanske cene niso visoke, zato imamo počitniški dom v Pineti dobro zaseden. Zavedati se moramo, da je najdražja »prazna postelja«.

Prekmalu bi bilo še govoriti o rezultatu poslovanja doma, upam pa, da glede na porabo, ne bo preslab.

Veseli pa me, da je uspelo kadrovici pridobiti v počitniški dom dobro kuharico. Po mnenju tistih, ki

smo letovali v domu, je bilo hrane dovolj in je bila okusno pripravljena. Menim, da je ta dejavnik poleg lepega vremena in čistega morja, za dobro počutje v času oddiha, zelo pomemben.«

Poseben problem pa so tudi kadri. Tudi na tem področju se problemi iz leta v leto stopnjujejo. Največ delavk v domu dela po pogodbi o delu. Za pogodbeno delo se odločijo med drugim tudi zaradi zaslужka, ko pa se spopadejo z delom, ki traja od jutra do večera, v težkih delovnih pogojih, ugotovijo, da niso kos prevzeti odgovornosti, enostavno spakirajo kovčke in menič, tebi nič, oddidejo. Za posledice jim ni mar. Vemo pa, da je naloga osebj, da v prvi vrsti skrbi za dobro počutje gostov. Vsak nepredviden dogodek lahko kaj hitro pusti pri gostih slab vtis. Kljub velikim problemom, do sedaj gostje o teh dogodkih za kulisami še niso bili seznanjeni. S temi problemi pa je celo poletje preobremenjena naša kadrovnica, Vera Bric. O kadrovski problematiki je povedala naslednje: »Na razpis se običajno prijavi veliko kandidatov. Z večino opravimo tudi razgovore, kjer sodeluje tudi upravnik počitniškega doma. Ko je kader izbran, se še pred odhodom v počitniški dom sestanemo v tovarni in se temeljito pogovorimo o vseh pogojih dela, plačilu in tudi načinu življenja v domu.

Najhuje pa je, če me iz Pinete pokličejo in povedo, da je katera izmed delavk nepredvideno odšla. Takrat mi ne preostane nič druge-

ga, kot da vzamemo pot pod noge in gremo od hiše do hiše, če le vem, da je kakšna možnost, da bi dobila nadomestilo. Pri tem pa ni pomembno ali je delovni dan, sobota, nedelja ali pa se celo odpravljam na dopust. V letošnjem letu sem tako morala nadomestiti kar 5 delavk. Vse to pa predstavlja tudi velike stroške za delovno organizacijo. V bodoče bo potrebno pri sklepanju pogodb (upokojenci) in pri sklepanju delovnega razmerja za določen čas (mlajše delavke), postopati bolj strogo. V navedenih primerih bodo morale delavke nositi vse stroške, ki bodo nastali z iskanjem nove delovne sile.

Pred leti, ko smo na delo v počitniški dom prerazporedili delavke iz tovarne, teh težav ni bilo.«

Za nameček vsemu, smo v letošnjem letu morali v domu zaposliti novega upravnika, kajti večletni upravnik Venko letos te obveznosti ni mogel sprejeti.

S to nalogo se je spopadel Jože Vizlar. V pogovoru mi je povedal, da začetek ni bil lahek. Vse je bilo zanj novo. Izgubil je celo nekaj kilogramov telesne teže. Toda z dobro voljo se da narediti vse. Kmalu je dojel način poslovanja, spoznal je večino dobaviteljev in ob tem odkril tudi manjše poslovne tajne za boljše poslovanje. Nedvomno je letos preobremenjen z inflacijo — s stroški. Poslovanje doma naj bi bilo kljub nizki ceni penziona in vsakodnevni podražitvam čimboljše, brez izgube. Nekaj prihranka domu

prinese s tem, da to in ono popravi. Lotil se je tudi popravil raznih aparatov, kar mu je kot dobremu električarju tudi uspelo. Ob tem res ne moremo trditi »DINAR NA DINAR POGAČA«, vsekakor pa je to lep prispevek k zmanjševanju stroškov.

Naši delavci so o svojem počutju v domu povedali:

Jože Indof: »Smo zelo zadovoljni, ker nismo preveč zahtevni. Če se že odločimo za dopust na morju, ne premišljamo — odpravimo se v Pineto.«

Balinišče v poletnih mesecih ne sameva

Metoda Tomažič: »Počutimo se dobro! Lahko bi bilo sicer tudi nekaj zabave, vsaj ob sobotah. Sicer bi lahko odšli tudi v Novigrad, toda stroški bi bili previsoki. Vse je zelo drago. Hrana je zelo dobra in tudi cena letovanja je ugodna.«

Franci Raspotnik: Imamo se enkratno. Še nikoli tako. Sicer bi raje letoval v prikolici, toda ker nisem bil razporejen, sem se odločil za Pineto. Le vreme nam je nekaj dni pokvarilo dopustniško razpoloženje, toda žal je to igra narave.

Morda bi imel pripombo le na opremljenost hišic. Ob vsaki pobudi za obnovitev in izboljšanje hišic dobimo odgovor, da mestna uprava tega ne dovoli, ker je to področje namenjeno preureditvi v novo turistično naselje. O tem smo na sindikatu veliko razpravljali.

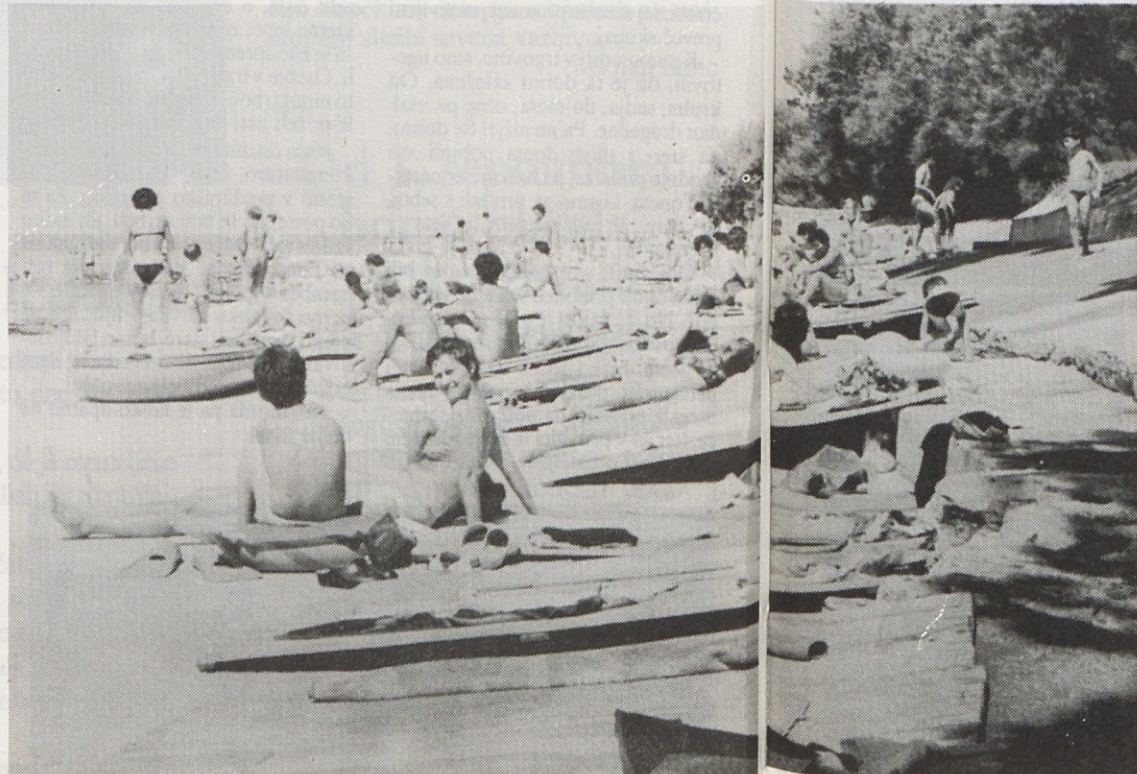
Toda ob ogledu ostalih hišic, nedaleč od naših, sem opazil, da so bistveno bolj in lepše opremljene s tuši in WC. Ob tem nehote ugotavljam, da bi tudi mi lahko imeli takšne hišice, če bi bili v preteklosti bolj odločni in bili pripravljani kdaj tudi

tvegati. Sedaj pa so časi za to neprimerni. Letos praznujemo 30-letnico doma, v teh letih pa bistvenega napredka, razen standarda v kuhinji in za osebje, ni bilo. Skrbimo le za tekoče vzdrževanje.

Res je tudi, da imamo letos na obali nov tuš, ki je neprestano na razpolago. Umivanje pa je še vedno predvideno v umivalnicah. Letos je odprt tudi tuš v ženski umivalnici in ker se žensk ne bojim, se kar tu tuširam. Kljub temu pa menim, da je tuš potreben tudi v moški umivalnici.«

organiziran ples, toda vem, da je to povezano z velikimi stroški. Letos smo tu drugič. Le plaža nam ni všeč, ker je kamnita. Ni primerna za otroke.«

Toda, ker o vsem vedno sprašujemo le odrasle, svoje mnenje pa imajo tudi otroci, sem povprašala kar njenega sina, sedemletnega Jaka, kako je njemu všeč: »Se kar. Spoznal sem nekaj prijateljev. Če nisem na plaži igram ping-pong, kegljam ali pa balinam. Dolgčas mi ni.«

Najtežje delo na počitnicah v Pineti — sončenje na urejeni

plaži

Olga Kres: Enkrat sem letovala v Runkah, pa mi sploh ni bilo všeč. Kamp je bil zelo neurejen, zato se vsako leto raje odločim za letovanje v stari Pineti. Nič me ne moti. Če je lepo še vreme, je vse enkratno.«

Marta Zupan: »Rada letujem v Pineti. Odlično se počutim. Morje je dokaj čisto in primerno za osvežitve. Letovanje tu je še najcenejše in zato tudi sprejemljivo. Do sedaj sem vedno letovala 10 dni, letos pa sem se zaradi padanja življenjskega standarda odločila le za tedensko letovanje. Prehitro bo minilo.«

V našem domu poskrbimo tudi za goste naših kooperantov, Slovenijalesa in Tosame. Ker dober glas seže v deveto vas, le ni vseeno, kaj oni menijo o dopustu v naši Pineti. Nenazadnje je to le del naše tovarne.

Meta Gorenc: »V Slovenijalesu je zaposlen moj mož. Hrana je zelo domača, toda nam je kljub temu všeč. Zabave ne pogrešamo, če jo potrebujemo, gremo v mesto. Morda bi bilo dobro, da bi bil kdaj le

Mimogrede sem opazila, da dopust še posebno prijetno preživljajo gostje Tosame. V Pineti imajo 7 hišic in vsi so kot ena, zadovoljna družina. Že več let, če je le mogoče, skupaj hodijo na dopust v Pineto. S hrano so bili zadovoljni. Po njihovem mnenju je hrana dobra, porcije kar prevelike, glede na ceno. Nekateri med njimi hodijo v Pineto že tudi 15 let. Zadovoljni so bili, ker je bilo morje čisto, tuš na obali pa odprt cel dan.

Zaupali so mi, da pogrešajo Venota, starega upravnika, obenem pa hitro pripomnili, da tudi »ta novi«, ni slab.

Želijo si, da bi še naprej uspešno sodelovali. Dodali pa so še, da je potrebno načrt za novogradnjo na tem področju uničiti.

Prav gotovo si tudi vsi mi želimo, da bi še dolga leta lako preživljali brezskrbne počitniške dni v naši stari, dobri Pineti.

Vlasta Grom

Poškodbe v juliju

V mesecu juliju smo imeli v Predilnici Litija eno obratno poškodbo.

Delavec v melanžirnici vlaken Majcen Vojko je hotel odstraniti šop nabranih vlaken pred dvema dovajalnima valjema rahljalnega stroja, pri tem pa mu je sredinec leve roke potegnilo med valja in mu ga poškodovalo.

Pri raziskavi poškodbe smo ugotovili, da je delavec kršil eno od osnovnih pravil varstva pri delu — poseganje med vrteče dele stroja in čiščenje stroja med obratovanjem.

Če bi delavec spoštoval osnovna pravila varstva pri delu, do podobne poškodbe ne bi prišlo.

Iz tega primera poškodbe je razvidno, kako zelo pomembno je spoštovanje osnovnih pravil varstva pri delu, če hočemo ohraniti svoje zdravje.

C. S.

PRIŠLI — ODŠLI v mesecu juliju 1989

Prišli:

5. 7. 1989 **Brvar Boris**, Gubčeva 6, Litija, sukalnica 1. izmena;

Odšli:

Upokojitev:

31. 7. 1989 **Gorišek Ivica**, Cesta komandanta Staneta 14, Litija, predilnica rezerva;

Prestajenje zaporne kazni:

2. 7. 1989 **Mandič Dušan**, Valvazorjev trg 11, Litija, sukalnica, 1. izmena;

Pismeni sporazum;

14. 7. 1989 **Grošič Zemko**, Praprošče 11, Litija, sukalnica 1. izmena;

12. 7. 1989 **Đurić Anda**, Cesta 20. julija 13, Zagorje, predilnica 3. izmena;

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 31. 7. 1989 zaposlenih 629 žensk in 341 moških, skupno število zaposlenih je 970 delavcev.

Od skupnega števila zaposlenih je bilo 26 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

Upokojila se je ...

V mesecu juliju se je upokojila Ivica Gorišek. Ob upokojitvi je dopolnila polno pokojninsko dobo.

V letu 1954 se je prvič zaposlila v Predilnici. Opravljala je dela snemalke in predice v oddelku predilnice. Dolga leta je opravljala nočno delo, normirano delo v nelahkih delovnih pogojih. V letu 1980 se je odločila najti novo zaposlitev. V Predilnici je prekinila delovno razmerje, vendar ne za dlje kot 7 mesecev. Ponovno je bila sprejeta in vrnila se je za pristančne predilne stroje.

Zadnja leta pred upokojitvijo je opravljala dela v rezervi predilnice.

Želimo ji še veliko zdravih in zadovoljnih let!

V. B.

Prepozno je misliti na varnost potem, ko so te odpustili iz bolnice.

Mija Baš, delavka v finančnem sektorju, je za svoje dolgoletno aktivno in požrtvovalno delo v organizaciji sindikata v naši delovni organizaciji, ob dnevu samoupravljalcev prejela Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije.

Priznanje ji je izročil predsednik Občinskega sveta ZSS Litija Jan Izlakar.

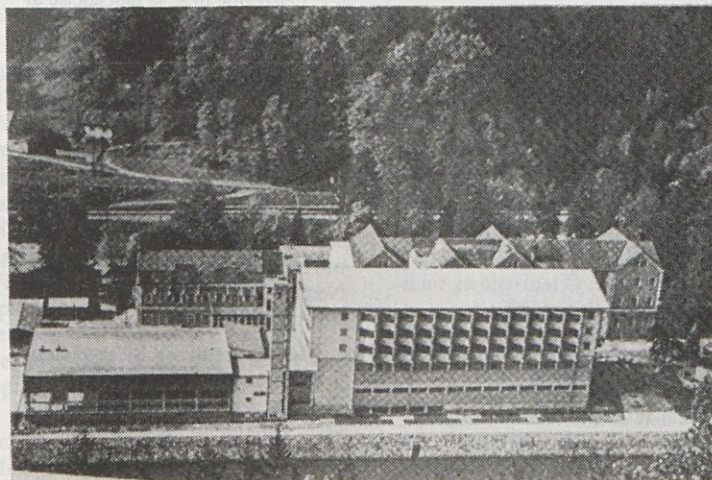
ZA PREJETO PRIZNANJE JI ISKRENO ČESTITAMO!

LITIJSKI

PREDILEG

Izhaja enkrat mesečno. Izdajajo ga delavci Predilnice Litija. Clani uredništva: Vera Bric (glavna in odgovorna urednica), dipl. ing. Andrej Štritof, dipl. ing. Mirko Dolinšek, Nada Jarm, Marjan Sonc in Vlasta Grom.

Fotografije: Marjan Šušteršič. Oblikovalec in tehnični urednik: Drago Pečenik. Številka telefona uredništva: (061)881-411 int. (17). List dobijo člani delovne organizacije, štipendisti in upokojenci brezplačno na dom. Priprava za tisk: DIC — Tozd Grafika Novo mesto. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija. Naklada 1.700 izvodov.

V zdravilišču v Laškem je bil na zdravljenju naš sodelavec Marjan Kottar. Kolektivno Predilnice in vsem, ki so mu omogočili okrevanje, se je najlepše zahvalil in poslal prisrčne pozdrave.

Na uredništvo smo prejeli 21 rešenih križank iz prejšnje številke časopisa. Žreb je bil tokrat naklonjen:

1. nagrada — Ana Namestnik, Mastrova 4, Litija — 20.000 din
2. nagrada — Martina Dragar, Trg na Stavbah 14, Litija — 16.500 din
3. nagrada — Dana Babič, Trg na Stavbah 1, Litija — 13.000 din.

Rešitev nagradne križanke iz 6. številke Litijskega predilca:

Vodoravno: PRIMOŽ, LITINA, AVA, ER, NEČAK, PIRAN, S, Z, KAKAN, PK, KARAVANKE, ORA, VAGONET, BADEL, ID, LI, ORADA, JIRASEK, SALI, ERIN, NANA, ILL, ŠAL, DAMA, OSNE, NN, LOAČEK, OKIS, AJDA, ALO, NACE, LEVO, JALTA, AN